

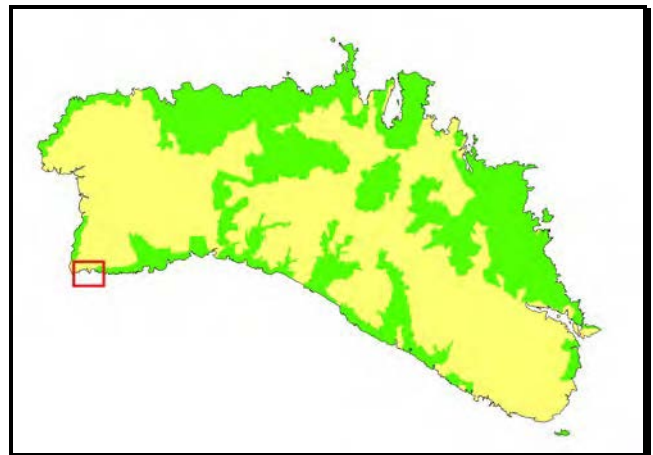
Fitxa 16

SON XORIGUER

DADES GEOGRÀFIQUES I FÍSIQUES:

- Municipi:** Ciutadella.
- Altres topònims:** no se'n coneixen.
- Àrees urbanes associades:** Son Xoriguer, cap d'Artrutx i cala en Bosc.
- Accés:** rodat. Des de la carretera de Ciutadella al cap d'Artrutx (Me-24). La platja té estacionament associat.
- Orientació de la platja:** sud.
- Superfície de platja:** 3.300 m².
- Llargada de platja:** 100 m.
- Amplada mitjana de la platja:** 30 m.
- Grau de saturació de la platja:** alt, en plena temporada.

- Geologia de l'entorn:** plataforma carbonatada del Miocè superior, formada per calcàries blanques.
- Composició del sediment:** d'origen carbonatat orgànic (+90%), amb alta proporció de gra fi i color blanc.
- Espai natural protegit:** inclosa quasi en la seva totalitat a l'Àrea Natural d'Espècial Interès Me-14 i a la Xarxa Natura 2000.

SERVEIS DE PLATJA:

- Classificació platges CIM:** es considera de tipus A (urbana), amb tot tipus de serveis.
- Distància a l'estacionament:** 80 m.
- Servei de socorrisme:** disposa de caseta i torre de socorrisme a la mateixa platja.
- Altres serveis:** Servei de gandules i de lloguer d'embarcacions de vela, WC, dutxes. També, serveis de restauració i supermercats associats a la zona urbana adjacent a la platja. La platja disposa de servei de transport públic amb el nucli de Ciutadella i amb altres nuclis turístics.

ENTORN I PAISATGE

La platja es troba en una zona plana i de poca alçada, que dona lloc a un litoral baix associat a una petita zona humida. La cala és oberta i ampla, i amb el penyal baix (amb trossos pràcticament horitzontals). Aquests fets, juntament amb la disposició dels corrents marins, condicionen la distribució de l'arena i la superfície de platja disponible, molt variables d'un any a l'altre. Tot això fa que al llarg de la cala puguin aparèixer petits racons d'arena alguna temporada (vegeu foto adjacent) i per contra que, a la zona de platja més habitual, l'arena falti i quedin les pedres i la roca del subsòl a la vista. Fa anys la platja fou objecte d'una regeneració artificial sense gaire èxit.

L'altre gran condicionant de l'entorn és la urbanització de tot el costat oriental de la platja, seguint cap a l'interior. En aquesta banda, la superfície d'arena i vegetació dunar queda limitada per un passeig marítim enjardinat i serveis de restauració i hotelers (vegeu foto adjunta) que ocupen bona part del sistema dunar original.

Darrere la platja i en direcció nord-est s'estén una zona inundable de més d'una hectàrea corresponent a l'acumulació d'aigua d'una petita conca de recepció, molt plana, que no arriba ni a fer torrents. La seva mida i naturalesa originals estan desdibuixades per les construccions adjacents i restes diverses d'equipaments esportius (vegeu foto adjacent).

PLANTES I VEGETACIÓ

A la zona de la platja, la vegetació dunar ha quedat arraconada a les voreres i tan sols està representada per unes poques espècies com la ravenissa de platja (*Cakile maritima*), el lliri de platja (*Pancremium maritimum*), el carc marí (*Eryngium maritimum*) o l'espina-della (*Salsola kali*). Però afortunadament, als roquissars que queden a banda i banda, i especialment als de llevant, encara hi ha arenal amb una vegetació dunar rica en espècies. A més de les esmentades abans, hi podem trobar també el gram de platja (*Sporobolus pungens*), un tipus de molinet que se sol fer pels arenals (*Silene sclerocarpa*), la sempreviva (*Helichrysum stoechas*) i també alguns endemismes com la camamil·la de la mar (*Senecio rodriguezii*) i *Polycarpon colomense*. Tots ells creixen entre les mates de llenrisca (*Pistacia lentiscus*), d'aladern (*Phillyrea media*), de pala marina (*Thymelaea hirsuta*) (vegeu foto adjacent) i de les sivines (*Juniperus phoenicea*).

Una composició que indica en aquesta zona la presència d'un reducte de vegetació dunar ben conservat.

La vegetació del prat o zona inundable s'ha vist molt alterada, i tot i que encara se'n poden veure algunes restes a la part posterior de la platja, actualment està pràcticament envaït per plantes invasores com *Pennisetum clandestinum*.

ANIMALS

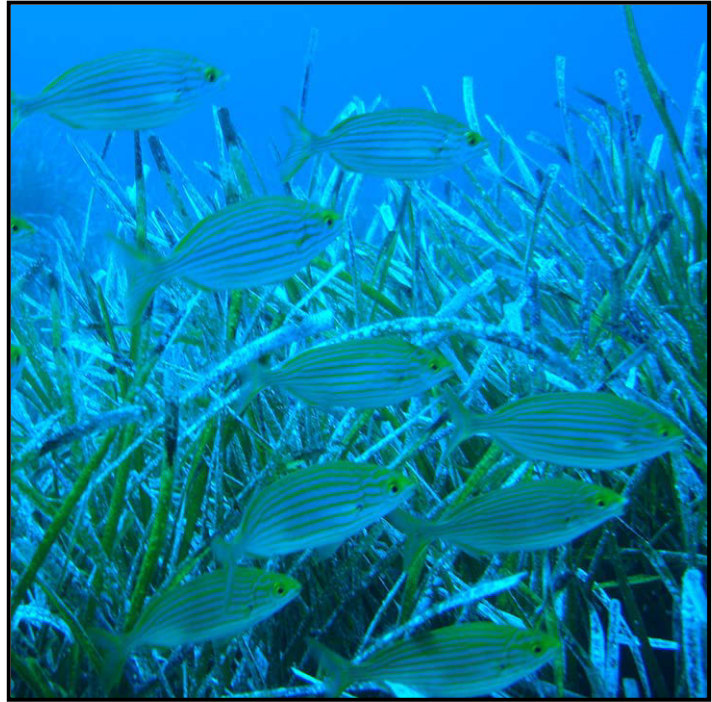

Antigament, la tortuga marina (*Caretta caretta*) de ben segur que era comuna a les aigües menorquines i devia aprofitar diverses platges de l'illa per posar els ous. En l'actualitat, cap tortuga no utilitza les platges de Menorca per fer la posta i la seva població a la Mediterrània occidental ha disminuït dràsticament. La causa principal d'aquest declivi és la pesca amb palangre flotant que encara practiquen diverses flotes pesqueres de la Mediterrània. Aquest art de pesca utilitzat per grans vaixells a alta mar i que té per objectiu espècies com el peix espasa o les tonyines, també captura de forma

accidental gran nombre de tortugues marines. Els exemplars capturats acostumen a ser alliberats de nou, però amb l'ham a dintre i amb uns quants metres de fil. El resultat més probable llavors és igualment la mort de l'animal. A les costes menorquines van arribant amb massa freqüència exemplars morts o greument ferits (vegeu foto adjacent).

DINS LA MAR

Al litoral de Son Xoriguer s'intercalen trams arenosos amb trams rocosos, en els quals sol haver comunitats denses de l'alga bruna *Cystoseira stricta*, inequívoc indicador d'una bona qualitat de l'aigua. Aquestes algues tenen forma d'arbust en miniatura, fen uns 20 cm d'alçada i són de color verd oliva. Als costats dret i esquerre de la cala, *Cystoseira stricta* apareix acompanyada de la seva cosina-germana *Cystoseira balearica*. Aquestes algues antigament s'anomenaven pèl sauper o herba de brumejar saupes, ja que s'empraven com a brumer en la pesca de saupes (*Sarpa salpa*). Les saupes (vegeu foto adjacent) són peixos herbívors i uns dels principals consumidors de posidònia, present a la part central externa de la cala. En algunes zones també hi és abundant *Digenea simplex*, una alga de color vermell fosc, recoberta de branquetes fines.

HISTÒRIA I SINGULARITATS

En l'entorn de la platja es poden observar diverses construccions de defensa, de tipus trinxera, corresponents a la Guerra Civil o postguerra espanyoles. La seva finalitat era evitar el desembarcament amb garanties de les tropes enemigues.